

Prešporok 8/IV 895.

Velactený pane profesore!

Augustini mi po dvojnásobnom súrení odpovedal tak nijako že sa len sám domyslieť musím toho čo on nenapísal, totiž totiž že si netrúfa francúzsky písať.¹ Okrem neho nepoznám na širom Slovensku človečka, na koho by se bolo možno obrátiť.

S výrazom zvláštnej úcty

Váš oddaný

Štefanovič

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-I-22, k. 690. Originál, rukopis. Záhlaví: Dr. Štefanovič Milos h. ügyvéd – advokát, Pozsony, <kórház utca 10/I> – Prešporok, <špitálska ulica 10/I>.

1 – Viz dokumenty 22 a 23.

2/V. 895

Velactený pane profesore!

Referátu o politickej situácii v Uhorsku nemecký písaním dvakrát^a

do roka postrojíme,^b – prosím nám len udať na ktorý čas to má byť hotové a kam to zasláť. Bude-li toho 6–8–10–alebo 12 stran to popredku určiť ťažko, – našou snahou bude podat čím viac.

S výrazom zvláštnej úcty

Vám oddaný

Dr. Štefanovič

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-I-22, k. 690. Originál, rukopis. Záhlaví: Dr. Štefanovič Milos h. úgyvéd – advokát, Pozsony, <kórház utca 10/I> – Prešporok, <špítalska ulica 10/I>.

a – Podle smyslu zřejmě „německý[m] jazykom napísaného“.

b – Napíšeme.

M. Štefanovič T. G. Masarykovi
Bratislava, 6. července 1895

/26

Veľactený pane profesore,

porada vydržiavaná dňa 4. t[ohoto] m[esiaca] v meštianskej besede a moje ohlásenie na tejže porade tisnú mi pero do hrsti a ponúkajú ma k tomu, aby som o predmete porady vyložil svoje myšlienky čo možno najjasnejšie. Obraciam sa s týmito mojimi myšlienkami k Vám preto, lebo predne viem, že Vy zo všetkých Čechov snád' najlepšie poznáte Slovensko, jeho ľudí a na ňom panujúce pomery, preto i najsnadnejšie súdiť Vám o všetkom tom a o potrebách našich, o prostriedkoch, ktorými by náprava bola možná; potom ale som i presvedčený, že hlavná váha zaviesť sa majúcej akcie leží a bude ležať na Vašej osobe a preto držím za potrebné Vám zdeliť moje pozorovanie, moje úsudky o slovenských veciach v tej nádeji, že i tým prispejem snád' ku šťastnému rozlušteniu úlohy, na ktorú sa stúpenci od 4ho t[ohoto] m[esiaca] podoberajú.

Porada bola, mojím zdaním, mylne zvolaná, ale zostrojenie sa tam prítomných Čechov vo výkonný výbor, bárs i dočasný, dáva nádej, že sa predsa niečo vykluje, spočiatku bárs aj pomýleného, ale pripraveného. Nevieam, či Slováci boli vyzvaní podať svoje žiadosti, ani neviem, kto a kde zlátal p. Mudroňom prednesené punkty a či ony boli už prv Čechom zdelené, ale všetko to, čo som videl a skusil, menovite ale čudný tón p. Mudroňovej prednášky ma natoľko omrzal, že som si zaumienil sa neohlásiť, nezamiešať sa. Popustil som nátlaku Dulovmu a i vnútornej zlobe nad tónom Mudroňovým a prehovoril som pár slov, neviem, či dosť jasne, dosť zrozumiteľne.

Pán Mudroň hovoril ako prosebník o almužnu a dovoľával sa ako dokladu blízkosti príbuzenstva [?]tak priateľstva medzi Čechmi a Slovákmi stávajúceho. Zavrhujem prvé, lebo je ono nie dôstojné človeka zdravých údov a zdravého mozgu – a nestaviam na to druhé príliš moc, lebo je to základ sám v sebe nie dosť pevný pre podujatie, požadujúce veľké námahy, veľké obete. Tón ten prezradzuje nedostatočné chápanie jadra, podstaty celej otázky a dovoľuje tedy výklad, že prosebník považuje nejaké to podopretie v momentálnych nesnádzach, nejaké prispetie pár tisícami ku vyľezeniu z brindy, do ktorej vliezla stoličková fabrika sv[äto]martinská. Za dostatočné riešenie